

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Senra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi Hapishaneler Komisyonu 15 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır ve Elazığ Kampüs Hapishanelerine dair “İnsan Hakları İhlalleri İnceleme ve Tespit Raporu” yayınlamıştır. Raporda iki ilde bulunan hapishanelerdeki sorunlar belirtilmiş, hak ihlallerinin artarak devam ettiği dile getirilmiştir. Rapor cezaevlerinde bulunan mahpuslarla yapılan görüşmeler sonucu yazılmıştır.

Rapora konu olan cezaevlerinden Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yoğun hak ihlalleri yaşandığı belirtilmiştir. Bu cezaevinde bulunan mahpusların aktarımlarına göre; haftada 1 kez mektupların iletildiği, kitapların 2 ayda 1 verildiği, Kürtçe yayınlara izin verilmediği belirtilmiştir. Mahpuslar, telefon görüş hakkında yapılan ilk aramada; aranan kişinin telefonu açmaması durumunda arama hakkının sona erdiği ve bir daha arama hakkının kendilerine verilmediğini belirtmişlerdir. Görüş günlerinde mahpusların diğer mahpus aileleri ve diğer mahpuslarla selamlaşmalarına bile izin verilmediğini söylemişlerdir. Cumhuriyet Başsavcılığına yazdıkları suç duyurularının idare tarafından okunduğunu; cezaevinde meydana gelen bir sorunun suç duyurusunda geçmesi durumunda haklarında disiplin soruşturması ile disiplin cezası verildiğini belirtmiştir.

Mahpuslar, İdarece 29 Ekim tarihinin resmi tatil olması sebebiyle kendilerine; karantina koğuşundaki kantin ihtiyaçlarını 2 haftalık karşılanmasının gerektiğinin aktarıldığını belirtmişlerdir. Bu uygulama nedeniyle koğuşlarda dolap olmadığından alınan besinlerin bozulduğunu söylemişlerdir. Mahpuslar, idare tarafından herhangi takviye gıda ve vitamin desteğinin kendilerine sunulmadığını; yalnızca haftada 1 elma ya da portakal verildiğini söylemişlerdir. Mahpuslar, her yemeğin içinde patates olduğunu, sağlık sorunları sebebiyle

diyet yemeği alması gerekenlerin ihtiyaçlarının karşılanmadığını; ayrıca vejetaryen olan mahpuslara ise yalnızca hapishanede dağıtılan yemeklerin etsiz olanının verildiğini aktarmışlardır. İdare ile herhangi bir sorunun çözümüne dair görüşme sağlayamadıklarını; yapılan rutin koğu aramalarının baskın gibi geçtiğini belirtmişlerdir.

Mahpuslar, 65 yaşında Z.T. adında hükümlü bir kadın mahpusun kolon kanseri ve şeker hastalığı olduğunu aktarmışlardır. Mahpusun sürekli kemoterapi gördüğü; yaşamını tek başına idame ettiremediği belirtilmiştir. Yan yana kaldıkları farklı gruplardan mahpusların odalarından sürekli yüksek sesin geldiğini bu nedenle özellikle hasta mahpusların ve karantina koğuşunda kalanların bu yüksek sestten uyuyamadıklarını aktarmışlardır. E.A. adında 51 yaşında bir mahpusun Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları hastanesinde 6 kez tedavi gördüğünü ve yüksek sestten dolayı uyuyamadığını aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda gerçekleştirilen insan hakkı ihlalleri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Mahpuslara mektupların haftada bir, kitapların iki ayda bir verildiği, Kürtçe yayınlara izin verilmediği doğru mudur? Bu uygulamaların gerekçesi nedir?
- 3- Mahpusların telefon haklarının keyfi olarak engellenmesinin gerekçesi nedir? Görüş günlerinde diğer ailelere selam dahi vermelerinin yasaklandığı doğru mudur? Bu uygulamaların gerekçesi nedir?
- 4- Mahpuslara Cumhuriyet Başsavcılığına yazdıkları mektubun idarece okunmasının ve haklarında disiplin suçu verilmesinin gerekçesi nedir? Hangi hukuki dayanak ile bu uygulamalar yapılmaktadır?
- 5- Mahpusların insani koşullarda beslenmesi neden engellenmektedir? Keyfi olarak yapılan beslenme uygulamalarına dair başlatılan bir soruşturma mevcut mudur?
- 6- 65 yaşındaki hasta mahpus Z.T. ileri derecede rahatsızlığı olmasına rağmen neden tahliye edilmemektedir? Cezaevinde insani koşullarda, diğer mahpuslarla birlikte kalması neden engellenmektedir?
- 7- Koğuşların birbirini rahatsız etmeyecek şekilde gürültünün normal bir seviyeye çekilmesi için idarece neden adım atılmamaktadır?
- 8- Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na mahpusların bildirdiği bu şikayetler doğrultusunda bir denetim uygulanacak mıdır? Sorumlular hakkında işlem başlatılacak mıdır?